

TENTAMEN

KURSNAMN	Maskinorienterad programmering
PROGRAM:	Dataingenjör och elektroingenjör åk 1/ lp 3 Mekatronikingenjör åk 2/ lp 3
KURSBETECKNING	LEU500
EXAMINATOR	Lars-Eric Arebrink
TID FÖR TENTAMEN	Måndag 2011-08-22 kl 14.00 – 18.00
HJÄLPMEDEL	Av institutionen utgiven ”Instruktionslista för CPU12” (INS2) Tabellverk eller miniräknare får ej användas.
ANSV LÄRARE: besöker tentamen	Lars-Eric Arebrink, tel. 772 5718 772 5718 vid flera tillfällen
DATUM FÖR ANSLAG av resultat samt av tid och plats för granskning	När rättningen är färdig anslås resultatet med anonyma koder och tid för granskning på kursens hemsida. Lägg din anonyma kod på minnet. Den används när resultatet anslås!
ÖVRIG INFORM. BETYGSGRÄNSER SLUTBETYG	Tentamen omfattar totalt 60 poäng. 24p ≤ betyg 3 < 36 p ≤ betyg 4 < 48 p ≤ betyg 5 För godkänt slutbetyg 3, 4 eller 5 på kursen fordras betyg 3, 4 eller 5 på tentamen samt godkända laborationer.

1. Besvara kortfattat följande frågor, som alla utom i) -l) avser CPU12.

- a) Översätt assemblerinstruktionen TFR D,X till maskinspråk och visa hur maskinkoden placeras i minnet. (1p)
- b) Vilken assemblerinstruktion har den hexadecimala maskinkoden E4 35? (1p)
- c) En instruktion med den hexadecimala maskinkoden 0D E2 12 80 55 är placerad med operationskoden på adressen 2000_{16} . Skriv instruktionen med assemblerspråk. (2p)
- d) Assemblerinstruktionen ASLA kan skrivas som en alternativ assemblerinstruktion. Vilken? (1p)
- e) Översätt assemblerinstruktionen ADDB %100,Y till maskinspråk. Visa hur maskinkoden placeras i minnet. (2p)
- f) Assemblerinstruktionen DBNE A,\$1136 har operationskoden på adressen 1200_{16} . Visa hur maskinkoden placeras i minnet. (2p)

För vilka värden W ($0 \leq W \leq 255$) utförs hoppet i g) och h)?

- g) LDAA #\$3F
BITA #W
BNE Hopp (2p)
- h) LDAB #W
COMB
ADDB #\$3F (Tänk på att overflow kan inträffa vid additionen!)
BMI Hopp (4p)
- i) Vid synkron seriell överföring av data är det viktigt att klocksignal och data anländer till mottagaren "tillräckligt" samtidigt. Hur löser man detta? (1p)
- j) I CAN-protokollet ingår sk "stuffbitar". Förklara varför dessa behövs. (2p)
- k) Visa approximativt det decimala värdet för det största och det minsta (ej talet 0) positiva flyttalet med full upplösning enligt IEEE-standard 754-1985 (23 bitar av mantissan och 8 bitars karakteristika). (3p)
- l) För att minska accesstiden för ett stort långsamt minne kan man koppla in ett cacheminne före det stora minnet. Vad är det som krävs för att detta skall löna sig? (2p)

2. a) STRING1 och STRING2 är två strängar med 8-bitars NBCD-tal, som alltså tillhör intervallet $[0,99_{10}]$. Strängarna avslutas med datavärdet FF_{16} efter det sista NBCD-värdet.

Skriv en subrutin ADD10, som adderar alla NBCD-värden från STRING1 med motsvarande NBCD-värden i STRING2 och placerar NBCD-summan i STRING2 enligt principen:

$$M(X) + M(Y) \rightarrow M(Y)$$

$$M(X+1) + M(Y+1) \rightarrow M(Y+1), \text{ osv.}$$

Alla additioner som resulterar i NBCD-tal $> 99_{10}$ skall räknas och antalet sådana additioner skall returneras i D-registret vid återhoppet.

Vid anrop av subrutinen skall startadressen till STRING1 finnas i X-registret och startadressen till STRING2 i Y-registret. Endast D-registret och flaggregistret får vara förändrade vid återhopp.

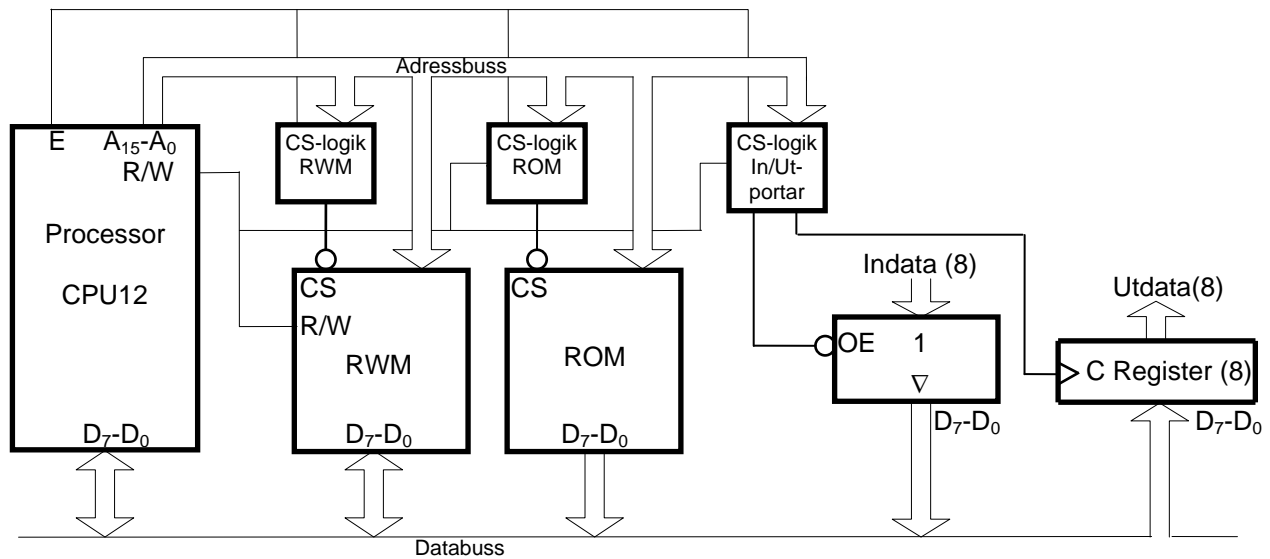
(7p)

- b) Skriv ett huvudprogram som sätter stackpekaren till värdet 2800_{16} , anropar subrutinen ADD10 och sedan hoppar till adressen 1900_{16} . De två strängarna STRING1 och STRING2 skall placeras direkt efter huvudprogrammet. De färdiga strängarna skall placeras i minnet när huvudprogrammet laddas i minnet. Huvudprogrammets startadress skall vara 1000_{16} .

(3p)

Assemblerspråk för CPU12 skall användas. För full poäng skall programmen vara "korrekt" radkommenterade.

3. Ett datorsystem visas nedan:

Figuren ovan visar principen för anslutning av minnesmoduler och in-/utportar till processorn CPU12. Hela adressrummet skall i princip fyllas ut med en 64 kbyte RWM-modul, men på vissa adresser skall in- och utportar och en 16 kbyte ROM-modul vara placerade. Dessutom skall de första 800_{16} adresserna inte aktivera någon port eller minnesmodul vid läsning eller skrivning. ROM-modulen skall ha slutadressen $FFFF_{16}$. En inport och en utport skall placeras på adressen 800_{16} .

Rita CS-logiken för minnesmodulerna och portarna. Ange adressintervallen för minnesmodulerna. Använd fullständig adressavkodning. Endast grundläggande logikgrindar med valfritt antal ingångar får användas.

(6p)

4. En dator med processorn CPU12 skall användas i styrenheten i en maskin. Styrprogrammet skall läsa av två inportar via IRQ-avbrott, PORTA 25 gånger per sekund och PORTB en gång per sekund.

Det finns en binär signal med den konstanta frekvensen 100 Hz tillgänglig för generering av avbrott. Adresserna $24F8_{16}$ - $24FF_{16}$ används inte av systemet och det finns inga fler avbrottskällor.

- a) Föreslå en koppling med vars hjälp man kan generera IRQ-avbrott 100 gånger per sekund. D-vippor, NAND- och NOT-grindar får användas. Avbrottssystemet används inte till något annat i datorn. **(2p)**
- b) Skriv en avbrottsrutin IRQR, som läser av portarna enligt beskrivningen ovan och placerar de avlästa värdena på de symboliska adresserna VALA och VALB i minnet. Ledigt utrymme för globala variabler finns på adresserna 1420_{16} - $142F_{16}$. **(4p)**
- c) Skriv ett avsnitt av huvudprogrammet där IRQ-avbrott initieras. IRQ-vektorn antas vara placerad i RWM på adresserna $FFF2_{16}$ och $FFF3_{16}$. **(3p)**

De symboliska adresserna ovan är definierade på annat ställe i programmet. Assemblerspråk för processorn CPU12 skall användas. Radkommentarer skall finnas!

5.

- a) Du använder en korskompilator för HCS12 med följande konventioner för C-funktioner:

- Inparameterlistan behandlas från höger till vänster, samtliga inparametrar överförs via processorns stack.
- Lokala variabler som deklarerats placeras på stacken i den ordning de deklarerats, dvs sist behandlad finns överst i stacken. Övriga lokala variabler placeras också på stacken i den ordning behovet av dem uppstår, dvs den sista finns överst på stacken.
- Varje funktion som har lokala variabler inleds med prologen `LEAS -?,SP` och avslutas med epilogen `LEAS ?,SP` följt av `RTS`.
- Returparameter lämnas i D- eller B-registret beroende på storlek.
- För XCC gäller dessutom: char 8 bitar, short och int 16 bitar, long 32 bitar.

Antag att en funktion definieras på följande sätt och att inga övriga lokala variabler behövs:

```
int funca( unsigned char a, int b, unsigned long c )
{
    long d;
    unsigned short e;
    char f;
    . . . .
}
```

Visa stackens innehåll direkt efter det att funktionens prolog har körts. Platsen för samtliga variabler skall visas. **(3p)**

5. (forts.)

- b) Översätt C-funktionen nedan till assemblerspråk för CPU12. Visa även stackens innehåll innan for-satsen börjar utföras. (Antag att konventionerna i a-uppgiften gäller.)

```
char funcb(char m, char n) {  
    char i;  
    char j = n;  
    for ( i = 0; i < 2; i++ )  
        do j = j + m;  
        while (j < 100);  
    return j;  
}
```

(6p)

- c) Vilket värde returneras från funktionen funcb om den anropas med värdena $m = 20$ och $n = 50$?
Motivera svaret!

(3p)

Assemblerspråket för CPU12 .

Assemblerspråket använder sig av mnemoniska beteckningar som processorkonstruktören MOTOROLA specificerat för maskininstruktioner och instruktioner till assemblern, så som pseudoinstruktioner eller assemblerdirektiv. Pseudoinstruktionerna listas i tabell 1.

Tabell 1

Direktiv	Förklaring
ORG N	Placerar den efterföljande koden med början på adress N. (ORG för ORiGin = ursprung)
L RMB N	Avsätter N bytes i följd i minnet (utan att ge dem värden), så att programmet kan använda dem. Följden placeras med början på adressen L. (RMB för Reseve Memory Bytes)
L EQU N	Ger symbolen L konstantvärdet N. (EQU för EQUates = beräknas till)
L FCB N1, N2	Avsätter en byte för varje argument i följd i minnet. Respektive byte ges konstantvärdet N1, N2 etc. Följden placeras med början på adressen L. (FCB för Form Constant Byte)
L FDB N1, N2	Avsätter ett bytepar (två bytes) för varje argument i följd i minnet med mest signifikant byte på den lägsta adressen. Respektive bytepar ges konstantvärdet N1, N2 etc. Följden placeras med början på adressen L. (FDB för Form Double Byte)
L FCS "ABC"	Avsätter en byte för varje tecken i teckensträngen "ABC" i följd i minnet. Respektive byte ges ASCII-värdet för A B C, etc. Följden placeras med början på adressen L. (FCS för Form Character String)

ASCII-koden

Tabell 2 7-bitars ASCII

000	001	010	011	100	101	110	111	$b_6b_5b_4$ $b_3b_2b_1b_0$
NUL	DLE	SP	0	@	P	`	p	0 0 0 0
SOH	DC1	!	1	A	Q	a	q	0 0 0 1
STX	DC2	"	2	B	R	b	r	0 0 1 0
ETX	DC3	#	3	C	S	c	s	0 0 1 1
EOT	DC4	\$	4	D	T	d	t	0 1 0 0
ENQ	NAK	%	5	E	U	e	u	0 1 0 1
ACK	SYN	&	6	F	V	f	v	0 1 1 0
BEL	ETB	'	7	G	W	g	w	0 1 1 1
BS	CAN	(8	H	X	h	x	1 0 0 0
HT	EM)	9	I	Y	i	y	1 0 0 1
LF	SUB	*	:	J	Z	j	z	1 0 1 0
VT	ESC	+	;	K	[Ä	k	{ä	1 0 1 1
FF	FS	,	<	L	Ö	l	ö	1 1 0 0
CR	GS	-	=	M	Å	m	}å	1 1 0 1
S0	RS	.	>	N	^	n	~	1 1 1 0
S1	US	/	?	O	_	o	RUBOUT (DEL)	1 1 1 1